ANG Bayan
Pahayagan ng Partido Komunista ng Pilipinas
Pinapatnubayan ng Marxismo-Leninismo-Maoismo
Edisyon nga Iloko
Tawen LVI No. 8
Abril 21, 2025
www.philippinerevolution.nu

EDITORYAL

Papigsaen ken palawaen ti NDF, makidangadang laban iti imperyalismo a US

Makikaykaysa ti Partido ken New People's Army (NPA) iti umadani a panangrambak iti maika-52 anibersaryo ti National Democratic Front inton Abril 24. Itag-ay ken rambakan tayo dagiti nagun-od a balligi ti NDF iti nasurok lima a dekada a panangpagkaykaysa iti umili a Pilipino, iti panangitandudo iti panangibagi iti nailyan ken demokratiko a tarigagay da ken panangiyabante iti demokratiko a rebolusyon ti umili babaen ti gubat ti umili.

Kapapatgan tatta ti pananglagip iti aldaw ti pannakabuangay ti NDF. Kas pinakakonsolidado a paset ti nailyan a nagkaykaysa a prente ken landok a bugas ti patriyotiko a prente ti umili a Pilipino, nakapatpateg tatta a nalinteg ken natibker a tumakder ti NDF. Daytoy ket iti sango ti kumarkaro nga interbensyon ken umir-irot a kontrol ti imperyalismo a US iti militar, pulitika, ekonomya ken kultura ti pagilyan, iti tengnga ti pakpakarwen daytoy a susik iti imperyalista a karibal na a China. Ituntunda daytoy ti awan-kapada a panagdadael, panagsagaba ken pangta iti wayawaya, kinatalged ken dignidad ti umili a Pilipino.

Rumbeng a buklen ti NDF ti nalapad a panagkaykaysa ti umili laban iti eppes a "deterrence policy" wenno patakaran ti panangipakita ti napigsa a pwersa a militar ti US tapno kano lapdan nga umatake ti China. Iti sidong daytoy a patakaran, us-usaren ti militar ti US ti Balikatan iti agsusumbangir a *war games*, tapno ipwesto dagiti armas ken tauhan daytoy iti nadumaduma a paset ti pagilyan. Panggep daytoy a kigtoten ken probokaren ti China, saan a tapno lapdan nga umatake daytoy.

Sentro tatta ti pokus ti US ti Batanes nu sadinno a maipakpakat ti umad-ado a misayl na a nakatutok iti China. Inaldaw met ti panagserrek-ruar dagiti higante a barko a panggubat ti US iti nadumaduma a paset ti Pilipinas a mangguyguyugoy ti umad-ado a barko ti China iti South China Sea ken *exclusive economic zone* ti Pilipinas. Guyguyoden ti US ditoy Pilipinas dagiti armado a pwersa ti Japan, Australia, France ken dadduma pay nga alyado na nga imperyalista a pagilyan.

Todo-todo ti panagrukrukma ti aso-aso a rehimen Marcos iti diktar ti US. Ipapaaramat daytoy iti US ti AFP tapno agserbi nga alalay ti rehimen Marcos iti diktar ti US. Todolarga nga ar-aramaten ti US ti Pilipinas kas *proxy* iti ar-aramiden daytoy a panangprobprobokar iti China. Agpapausar ti traydor a ni Marcos iti US iti panangduklos ken panangseppeg daytoy iti China, imbes nga ibagi ti interes dagiti Pilipino a makabukel ti mannakigayyem ken natalinaay a pannakisilpo iti kaasideg a pagilyan a China.

Rumbeng nga iyuna ti NDF ti panangpapigsa iti panagsupyat ti umili iti gangannaet a panaggamrud ken panagari iti ekonomya. Kasapulan nga agserbi a napigsa a boses daytoy ti panagsupyat iti panagaramat ti gubyerno a Trump iti pangta dagiti taripa laban kadagiti produkto nga maang-angkat manipud iti Pilipinas, tapno ad-adda a luktan ti pagilyan iti panangigabsuon ditoy kadagiti sobra a tagilako ti US.

Nasken a napigsa a batikusen ti

NDF ti rehimen Marcos kadagiti neoliberal a patakaran iti ekonomya a mangmangted kadagiti gangannaet a dadakkel a kapitalista ken kasosyo daytoy a dadakkel a negosyo ti nalablabes a bileg nga agkamkam ti daga, ibusen ti natural a kinabaknang ti pagilyan, dadaelen ti aglawlaw ken ilemmes ti pagilyan iti utang. Rumbeng a singiren daytoy ti imperyalismo a US ken neokolonyal nga estado iti panangpatalinaed nga atrasado ti ekonomya ken lokal a produksyon ken panangparigat iti masa ti umili.

Awan-sarday tatta ti saywar ken pangkultura a kontrol ti imperyalismo a US para iti manipulasyon iti kapanunotan ti umili a Pilipino. Usar ti midya ken social media, pagparparangen da nga isuda ket "gayyem, kabinnadang ken alyado" ti umili a Pilipino, ken kalkaluban da ti nadangkok a panangrabngis iti panagwawayas ti pagilyan. Kasabwat ti rehimen Marcos, rubrubroban ti US ti Sinophobia wenno sentimyento a kontra-China, ken ulit-uliten daytoy ti panangibilang iti pagilyan kas "kalaban" wenno "pangta."

Amin dagitoy ket paset ti kumarkaro a sangalubongan a binnusor a bunga ti panagkamkamat ti imperyalismo a US a baliwan ti urnos ti lubong, tapno ipatugaw ti bagbagi na a kas agmaymaysa a *superpower*. Napaspas a bumarbara daytoy a risiris iti tengnga ti agtultuloy a krisis ti sangalubongan a sistema a kapitalista. Ar-aramaten ti US ti bileg-militar daytoy iti panagtarigagay a matagikua na ti nalalawa a pagtagilakuan ken dagiti pagtataudan ti napapateg a mineral, ken pawilan ti agtultuloy a panagdakkel ken panaglawa ti bileg ti karibal daytoy a China. Iti panagkamkamat ti US, dumakdakkel ti pangta ti gubat iti nadumaduma a paset ti lubong.

Kasapulan la unay tatta a papigsaen ti NDF ken ti patriyotiko a prente ti umili a Pilipino tapno pasaknapen ti takder para iti nailyan a wayawaya: wayawaya manipud iti gangannaet nga interbensyon militar, wayawaya iti ekonomya, iti pulitika ken iti kultura. Nasken a laksiden ken labanan ti neokolonyal nga estado dagiti agar-ari a dasig a maar-aramat iti panangbekkel iti patriyotiko a tarigagay ti umili.

Rumbeng a papigsaen ti NDF babaen ti panangpapigsa kadagiti alyado nga organisasyon daytoy tapno agkaykaysa ken agtitinnulong para iti panangiyabante iti gubat ti umili. Kasapulan a papigsaen ti tignay propaganda tapno riingen ken pagil-ayaben ti patriyotiko a pakinakem dagiti mangmangged ken mannalon, kabataan-estudyante, masa a nakurapay, babbai, manursuro, empleyado ken dadduma pay a demokratiko a sektor.

Kasapulan a pairuten ken palawaen pay ti NDF ken nailyan-demokratiko a tignay ti madanon daytoy iti intar dagiti akademiko, tao't simbaan, dagiti abugado ken propesyunal, babassit a negosyante ken amin a sektor a rumbeng a reppeten iti salinong ti bandera ti wayawaya. Nasken met a papigsaen ti pannakisilpo kadagiti upisyal ken tauhan ti reaksyunaryo a militar ken pulis nga addaan sentimyento a patriyotiko, ken awisen isuda a tumakder laban iti traydor a rehimen Marcos a mangipapausar iti AFP ken PNP iti imperyalismo a US iti panangprobokar iti China, ken iti panangikuspil iti umili a Pilipino a makidangdangadang para iti wayawaya.

Rumbeng a palawaen ti NDF ti pannakisilpo daytoy iti amin a tignay ken organisasyon iti intero a lubong a sumupsupyat iti imperyalista a gera. Kasapulan a tumulong daytoy iti panangbukel ti natibker a bugas ti nalawa nga anti-imperyalista a tignay ken gundawayan ti amin a kontradiksyon iti intar dagiti imperyalista para iti pagsayaatan ti nalawa a masa ti umili.

Ti kadakkelan a rebbengen tatta ti NDF ket ti panangaramid ti amin para iti panangiyabante ti naunday a gubat ti umili, nangruna ti panangpapigsa ti NPA ken balbaliw a panangparegta ti armado a dangadang ken rebolusyonaryo a tignay masa iti kaaw-awayan. Ti rebolusyonaryo nga armado a dangadang ti umili a Pilipino ti kangrunaan ken kasamayan a langa ti panaglaban tapno lapdan ti imperyalista a gera a parparnuayen ti US, ken tapno gun-oden ti nailyan a wayawaya ken demokrasya. AB

ANG Bayan

Tawen LVI No. 8 | Abril 21, 2025

Ti Ang Bayan ket maipabpablaak iti lenggwahe a Pilipino, Bisaya, Iloko, Hiligaynon, Waray ken Ingles. Agawawat ti Ang Bayan kadagiti kontribusyon nga artikulo ken damdamag. Maallukoy met dagiti agbasbasa nga agidanun kadagiti dillaw ken rekomendasyon para iti panagdur-as ti pagiwarnak tayo.

Linaon

Editoryal: Papigsaen ken palawaen ti NDF, makidangadang laban iti imperyalismo a US	1
Balikatan 2025	3
Peggad ken perwisyo	4
Protektor ti proyekto a managdadael, nadisnog	4
Baro a bidyo-serye ken album, nairuar	4
Dagiti protesta	5
Dagiti rebolusyonaryo a martir, napadayawan	5
Maysa a pamilya, mannalon, nakemmeg	5
Ti pangil ti *assumption of jurisdiction*	6
Iti ababa a sarita	7
Pannakailumlom iti utang ti babbai a mannalon	8
Dagiti taripa ni Trump	9
Narugit a gera idiay India	10

Ti Ang Bayan ket ipabpablaak ti Komite Sentral
ti Partido Komunista ng Pilipinas dua a daras iti tunggal bulan

ang.bayan@cpp.ph

Balikatan 2025: Maysa manen a panangpakaro ti interbensyon militar ti US

Iti Araw ng Kagitingan idi Abril 9, nagprotesta iti asideg ti embahada ti US idiay Manila dagiti grupo a nailyan-demokratiko. Linagip da ti panaglaban ti umili a Pilipino iti gangannaet nga interbensyon militar ken panangsalaknib iti pudno a wayawaya ti Pilipinas. Kinundenar da ti managprobokar a *war games* ti US, permanente a panagbase ti tropa daytoy iti Pilipinas ken umir-irteng a pannakibiang daytoy iti pagilyan.

Iti agdama, agkaraiwara ti nakaad-adu a tropa ti Amerikano iti nadumaduma a paset ti pagilyan para iti agsasaruno a *war games* a maar-aramid iti tinawen a Balikatan. Kabilang ditoy ti Combined Joint Logistics Over-the-Shore (Aurora), Command-and-Control Exercise (Quezon City), Multilateral Maritime Exercise (South China Sea), Salaknib (Nueva Ecija), Cope Thunder (Pampanga) ken Marex (Cotabato City). Nayon dagitoy ket dagiti pammarang nga operasyon sibil-militar, kas kadagiti serbisyo a dental ti US Navy kadagiti sibilyan a komunidad idiay Palawan ken Mindanao.

Tampok iti Balikatan tatta a tawen ti panagaramat ti NMESIS (Navy Marine Expeditionary Ship Interdiction System) a naiserrek iti pagilyan idi Abril 17, kagiddan dagiti kabinnadang daytoy nga *unmanned surface vehicles*. Naitayab ti umuna a bats dagiti NMESIS kadagiti isla ti Batanes nu sadinno a maikabil dagitoy iti maitakder a Fires Expeditionary Advanced Base wenno EAB. Agserbi daytoy nga *outpost* dagiti espesyal a pwersa ti US tapno kontrolen ti Bashi Channel, ti akikid a lungog ti baybay iti nagbaetan ti Pilipinas ken Taiwan. Immunan nga inpwesto ti US ditoy ti Typhon Missile System a naiserrek iti pagilyan idi Balikatan 2024.

Adda ti awtoridad dagiti pwersa nga Amerikano iti EAB a "mangputok" iti "kabusor a barko" uray nakapauneg da iti teritoryo ti Pilipinas. Pagbalbalinen daytoy dagiti isla ti Batanes kas *firing line* ti US Navy. Iti kastoy, direkta daytoy nga ikabkabil ti umili iti Batanes, ken ti intero nga amianan a daya a Luzon, iti umuna a linya ti panagatake nu bilang bumtak ti armado a risiris iti baet ti US ken China, nangruna iti Taiwan.

Pormal met a marugian iti Balikatan 2025 ti operasyon ti Littoral Rotational Force-Luzon, maysa a yunit ti US Marines a permanente a dumket kadagiti igid-baybay ti Luzon. Ditoy met nga umuna a direkta a pumaset dagiti pwersa ti Japan iti war games, kalpasan ti mano a tawen nga agob-obserba daytoy.

Ibilbilang ti China dagitoy a maniobra kas panangpakaro wenno "escalation" dagiti tensyon iti baet daytoy ken ti US. Pinakdaaran ti China ti rehimen Marcos a saan nga agpausar iti US kas "proxy deterrence," nangruna iti Bashi Channel.

Basar kadagiti pangpubliko a rekord, masansan ti panagaramat ti US kadagiti *aircraft carrier* iti teritoryo a baybay ti Pilipinas. Malaksid iti Bashi Channel ken Sulu Sea, balballasiwen dagiti barko a panggubat ti US dagiti kabaybayan iti baet dagiti isla (ti San Bernadino Strait idiay Samar, Leyte Gulf, Balabac Strait idiay Palawan ken Surigao Strait). Maysa kadagitoy a barko ti *aircraft carrier* a USS Theodore Roosevelt. Dimket daytoy kadagiti pagaapaan a teritoryo, kas ti Paracel Islands ken Scarborough Shoal, ken nangguyugoy ti nayon a presensya dagiti barko ken eroplano a Chinese.

Saan a bumaba iti uppat a barko a pangsurbey iti tereyn iti uneg ti baybay a patpatarayen ti US Navy ti dandani awan-ressat a nagtalinaed iti South China Sea idi 2024. Saklaw ti isursurbey dagitoy ti Bashi Channel, Balabac Strait ken Verde Island Passage iti baet ti Mindoro ken Batangas.

Ti Pilipinas ket dalan met dagiti eroplano a pangbomba a patpatayaben ti US Air Force manipud iti base militar daytoy iti Guam tapno agpatrulya iti South China Sea. Idi 2024, namonitor ti China ti 32 beses a panagipatulod ti US kadagiti eroplano a pangbomba tapno agiyaramid ti 56 a *sortie*/misyon, dua a daras nga ad-adda a masansan kumpara iti inyaramid daytoy idi 2023. Komun a ruta dagitoy nga eroplano ti Bashi Channel iti amianan ken Sulu Sea iti abagatan ti pagilyan.

Ti pagilyan ket pakaisaysayangkatan met dagiti *unmanned aerial vehicle* kas ti MQ-9 Reaper UAV a nakabase idiay Clark Airbase ken Palawan iti sidong ti Task Force-Ayungin ti US. Iti napalabas a Balikatan, nagipatayab ti US kadagiti eroplano a paniktik laban iti China manipud kadagiti base daytoy iti Clark Airbase idiay Pampanga; Fort Magsaysay idiay Nueva Ecija, Lal-lo Airport ken Camilo Osias Naval Base idiay Cagayan; Benito Ebuen Air Base idiay Cebu ken uray iti Ninoy Aquino International Airport. AB

Peggad ken perwisyo

SAKBAY PAY NGA aglukat ti Balikatan iti agtapos ti Abril, nagiyaramiden ti Armed Forces of the Philippines (AFP) kadagiti "clearing operation" kadagiti sibilyan a komunidad kas panagsagana iti isasangpet dagiti tropa nga Amerikano. Iti Central Luzon, sinaklaw daytoy dagiti komunidad ti mannalon idiay Aurora, Bulacan ken Nueva Ecija tapno wayaan ti Combined Joint Logistics Over-the-Shore (CJSLOTS) ti US a napasamak idi Abril 9.

Segun iti ulat dagiti residente idiay Aurora, nakasanglad manipud pay Abril 15 ti dua a barko a naaramat iti CJSLOTS iti Barangay Paltik, Dingalan. Agtultuloy met dagiti *clearing operations* ti AFP, kadwa da dagiti soldado nga Amerikano, manipud Barangay Umiray, Dingalan agingga iti General Tiño idiay Nueva Ecija ken Bulacan. Kunada, nasurok makabulanen a saanda a makapagtrabaho gapu ta maparparitan da a mapan kadagiti uma ken lugar a pangalaanda ti taraon. Nangitunda met ti danag dagiti soldado nga Amerikano idi kellaat a simrek da iti Sityo Singawan idiay Barangay Umiray. Idiay Bulacan, napansin dagiti residente nga adda dagiti Amerikano idiay Camp Tecson iti ili ti San Miguel.

Perwisyo ken riribuk met ti ipapaay kadagiti residente ti Casambalangan, Sta. Ana idiay Cagayan ti agsasaruno a panagsangpet dagiti Amerikano a lugan ken ramit panggubat. Nadistorbo ti komunidad da, nangruna iti panagtayab dagiti pang-atake a helikopter. Inaramat dagiti tropa nga Amerikano ti Port Irene iti nasao nga ili tapno idissaag dagiti lugan a maaramat iti *amphibious exercises* da inton Mayo.

Agpegpeggad a maawanan ti pagbiagan dagiti mangngalap gapu ti panagideklara ti "no sail zone" kadagiti ili asideg kadagiti baybay, kas ti naaramid idi Balikatan 2024. Kasta met a mabulabog ti pagbiagan dagiti mannalon kadagiti bantay ken bakir iti *aerial exercises*. Nayon dagitoy iti awan-sarday a *clearing operations* dagiti pwersa ti 5th ID iti nababantay a paset ti prubinsya. Malaksid iti pannakaitantan ken pannakaperdi ti pagbiagan da, nakaro a buteng ken troma ti itunda dagiti soldado, nangruna kadagiti babbai, ubbing ken natataengan. Iti pay laeng panangitulod kadagiti ramit ken pwersa iti tangatang ket balbakutenen ti amak ti umili a Cagayano nangrunan ti maplanplano nga iyaramid a *live fire exercises* iti rehiyon.

Protektor ti managdadael a proyekto, nadisnog ti NPA-Quezon

NADISNOG TI NEW People's Army (NPA)- North Quezon iti maysa nga engkwentro ti agop-operasyon a tropa ti 80th IB idi Abril 16 idiay Barangay Tanauan, Real, Quezon. Ti yunit ti 80th IB a naka-engkwentro ti hukbo ti umili ket agserserbi a protektor ti managdadael a higante a proyekto a Real Wind Energy Project (RWEP) ti ACEN Corporation ti Ayala Corporation.

Tallo met ti nagbalin a kaswalti ti AFP iti maysa nga engkwentro ti NPA-Quezon (Apolonio Mendoza Command) laban iti agop-operasyon a tropa ti Philippine Army idiay Barangay Mabini, Lopez idi Abril 6, alas-10 ti agsapa.

Kabayatanna, maysa ti napapatay ken uppat ti nadunor a soldado ti AFP iti nabanwar a depensa ti maysa a yunit ti NPA-Batangas (Eduardo Dagli Command) laban iti ambus ti 59th IB idi Abril 2 iti Barangay San Isidro, Rosario, Batangas.

Sine Proletaryo ken Armas-ST, nagiruar ti baro a bidyo-serye ken album

AGSARUNO NGA INRUAR ti Sine Proletaryo ken Artista at Manunulat ng Sambayanan (Armas)-Southern Tagalog ti maysa a baro a serye ken album daytoy Abril. Tinalantan kadagitoy ti biag dagiti rebolusyonaryo ken ti kinapinget da iti panangisakad ti tignay panagilinteg.

Idi Abril 8, insayangkat ti Sine Proletaryo ti kabarwan a bidyo serye daytoy a "Buhay Gerilya" nu sadinno a maipaspasirip ti biag ken dangadang dagiti rebolusyonaryo a mannakigubat ken kumander ti New People's Army (NPA) ken dagiti kameng ti rebolusyonaryo nga organisasyon. Panggep ti serye nga ipakita ti panagtungpal kadagiti rebolusyonaryo a prinsipyo, dagiti pagsubok iti rebolusyon ken inaldaw-aldaw a kapadasan iti panangpanday ti maysa a baro a gimong.

Umuna a kinainnuman ti Sine Proletaryo, iti pannakitinnulong iti Upisina ti Tagapagsarita ti Melito Glor Command, ni Comrade Kathryn, upisyal iti pulitika ti NPA-Southern Tagalog. Inallukoy ti Sine Proletaryo ti dadduma pay a yunit ti NPA ken dagiti organisasyon ti masa nga agipatulod kadagiti bidyo ken interbyu da a maitampok iti serye.

Idi Abril 11, inruar ti Armas-ST ti album nga Ampatin (2025) a nagitampok iti walo a kanta, maysa nga instrumental ken maysa a *minus* 1. Dagiti pyesa ditoy ket sumarsarming iti inspirasyon nga ituntunda ti agdama a tignay panagilinteg nga isaysayangkat ti Partido.

Iti laksid ti nainget nga atake ti estado, nairuar ti album iti panagtinnulong ti gerilya a produksyon iti sona a gerilya ken syudad. Ginuyugoy ti grupo ti amin nga ipasaknap dagiti kankanta iti album. "Adalen, itag-ay, patokaren kadagiti taripnong ken dadduma pay a kapada nga aktibidad. Ipasaknap met dagiti kopya a digital iti amin a posible a pagayusan," kuna daytoy.

Ma-download ti bidyo ken album iti *website* ti PRWC *(www.philippinerevolution.nu).*

Panagtakder laban iti panagminas. Iti maysa a porum idiay Tabuk City, Kalinga idi Abril 12, nagipeksa ti panagkedked ti nasurok 100 nga umili laban iti maaramid a panagminas ti Makilala Mining Company Incorporated (MMCI) iti ili da. Sakupen ti MMCI ti tallo a lugar iti Pasil, Kalinga—ti Maalinao, Caigutan ken Biyog—a sakupen ti ansestral a daga ti Tribu Balatoc ken dagiti paset ti Guinaang. Itay nabiit, ti MMCI ket inikkan ti rehimen Marcos ti pondo manipud iti Maharlika Fund tapno ituloy dagiti makaperdi a proyekto daytoy.

Kalbaryo ti umili ti rehimen Marcos. Nagisayangkat ti tignay asideg iti Mendiola dagiti nakurapay iti syudad iti panangiyuna ti Kadamay nga inawagan daytoy a "Kalbaryo ti Umili" idi Abril 16. Kadwa ti grupo dagiti pamilya dagiti biktima ti ekstra-hudisyal a pammapatay iti sidong ti napalabas nga administrasyon Duterte ken dagiti nakurapay a nakapadas ti demolisyon kadagiti pagtaengan da, dagiti agtutubo ken mangmangged. Nagisayangkat ti kapada a tignay iti kapada nga aldaw ti Kadamay-Negros, dagiti grupo ti nakurapay, mangngalap ken mannalon idiay Bacolod City.

Taray laban iti panagabuso. Nagisayangkat ti "Takbo Babae 2025" wenno panagtaray laban iti abuso ti Gabriela Women's Party iti uneg ti kampus ti University of the Philippines-Diliman idi Abril 13. Segun iti GWP, ti tignay da ket panangipakita ti takder "laban iti kinaranggas a nakabasar iti kasarian." Ginasut ti nakipaset karaman dagiti mabigbig a personalidad kas kadagiti artista a da Barbie Forteza ken Ryza Cenon, ken Miss Globe runner-up a ni Rowee Lucero.

Nangisit laban iti panagngato iti singir iti matrikula. Nagisayangkat ti tignay-protesta dagiti estudyante ken kameng ti Anakbayan-Adamson University idi Abril 11. Nagisuot da kadagiti kawes a nangisit tapno talmegan ti panagsupyat da iti plano a 5% a panagngato ti matrikula iti unibersidad para iti akademiko a tawen 2025-2026. Kabatog daytoy ti nayon a ₱2,500 iti matrikula. Idi 2022 a maudi a nagipataw ti panagngto iti matrikula ti unibersidad a dimmanon iti 5.8%.

Dagiti rebolusyonaryo a martir, napadayawan

NAGKAKADWA DAGITI GRUPO iti karbengan-tao ken kapamilya dagiti rebolusyonaryo a martir idi Abril 12 iti Bantayog ng mga Bayani idiay Quezon City tapno padayawan ti kinabanwar ken panagibuwis ti biag dagiti rebolusyonaryo para iti nailyan-demokratiko a tarigagay ti umili. Inyuna ti Hustisya! (Pagkakaisa ng mga Biktima para sa Hustisya) ti aktibidad nga addaan tema a "Kinabanwar ken Panaglaban: Pammadayaw para kadagiti Pinapatay a *Hors de Combat* ken Rebolusyonaryo a Martir."

Napadayawan iti taripnong dagiti napasag a lider ti Communist Party of the Philippines (CPP), dagiti Nalabbaga a kumander ken mannakigubat ti New People's Army (NPA), dagiti upisyal ti National Democratic Front of the Philippines (NDFP), ken nagpanawagan da ti hustisya para kadagiti *hors de combat* a mannakigubat ti NPA a pinapatay ti Armed Forces of the Philippines.

Segun iti Hustisya, nagbalin met daytoy nga okasyon tapno balbaliw a pasingkedan ti panangitandudo iti karbengan ti umili iti bukod a pangngeddeng ken panangtalmeg a ti armado a panagrukwas ti umili ket nainkalintegan.

Maysa a pamilya, dagiti mannalon ken agtutubo, tiniliw ti pulis ken militar

TINILIW DAGITI PWERSA ti estado ti maysa a pamilya idiay Sorsogon, dua a mannalon idiay Quezon ken Masbate, ken dagiti agtutubo idiay Isabela iti napalabas a lawlawas. Mapabpabasol da iti nadumaduma a kaso a kriminal ken pannakairaman iti New People's Army (NPA).

Idi Abril 17, tiniliw dagiti pulis ken ti 31st IB ni Gilberto Tolentino, agtawen 50 a mannalon, ti asawa na a ni Amelia, 47, ti anak da a ni Regine, 21, ken ti agtawen ti dua nga apo da idi Abril 17. Innala isuda dagiti pwersa iti estado idiay Barangay San Vicente, Donsol, Sorsogon ken iti agdama ket saan a matunton dagiti kakabagyan da.

Segun iti ulat, ni laeng Gilberto ti kayat nga alaen dagiti pwersa ti estado ngem nagkedked ti asawa ken kapamilya na isu nga simmurot da amin. Idi Abril 18, dagus a napan dagiti kabagyan dagiti Tolentino ken upisyal ti barangay iti istasyon ti pulis iti Donsol ken iti kampo ti militar iti Barangay San Jose tapno tuntonen dagiti biktima. Inlibak dagiti pulis ken militar nga adda iti kustodiya da ti pamilya.

Idiay Masbate, kinemmeg ti 2nd IB ni Isabel delos Reyes, 56, sibilyan a mannalon manipud iti Barangay Libertad, Cawayan idi Abril 17. Kasaruno daytoy ti engkwentro a napasamak iti baet ti 2nd IB ken NPA-Masbate (Jose Rapsing Command) idiay nga aldaw iti nagbebeddengan dagiti barangay ti Miabas, Palanas ken Libertad iti Cawayan. Inalaan isuna ti litrato a nakaiggem ti paltog ken pinilit da nga agaramid ti istorya nga "agkikkikil" ti yunit ti NPA kadagiti lokal a kandidato iti eleksyon 2025.

Idiay Quezon, kinemmeg ti militar ni Rico Endrinal, mannalon a residente ti Barangay Sugod, Lopez idi Abril 6. Inyakar-akar da isuna iti pagbaludan ken pinarigat da ti pamilya na a makasarita isuna. Kalpasan ti insidente, nagkampo iti komunidad da dagiti soldado ken saan nga agsardeng ti panangliplipit da iti pamilya na.

Idiay Isabela, kinemmeg ti 5th ID ni Andy Magno ti Kabataan Party-list ken ti kadwa na nga Agta bayat nga agkamkampanya da idiay Barangay Dicamay Dos, Jones idi Abril 20. Ni Magno ket nagturpos idiay University of the Philippines-Manila.

Ti pangil ti *assumption of jurisdiction* laban iti mangmangged a Pilipino

Balbaliw a limmatak ti panagaramat ti assumption of jurisdiction wenno AJ ti Department of Labor and Employment (DOLE) laban iti dangadang dagiti mangmangged tapno lapdan ti mapasamak a welga iti Nexperia Philippines idi Pebrero. Maysa daytoy iti tallo nga AJ nga inparuk-at ti sekretaryo ti DOLE iti umuna a kwarto ti 2025.

Iti bileg ti AJ, inparuk-at ti DOLE ti "return to work order" (RTWO) tapno pwersaen dagiti mangmangged nga agsubli iti trabaho, nu saan ket mabalin a maikkat isuda. Iti sango daytoy, natured a sinalungasing ti unyon dagiti mangmangged iti Nexperia ti mandato ken pinabettak da ti welga a nagpaut ti tallo nga aldaw (Marso 5–8). Naggun-od kadagiti balligi ti unyon iti welga a nangitunda ti pannakalugi ti kumpanya a mapatta-patta a ₱1.26 bilyon.

Ti AJ ket maysa a kontra-mangmangged a patakaran tapno ipaidam ti kabaelan da nga aramaten ti welga kas armas iti panangsalaknib ti karbengan da. Iparparuk-at daytoy ti sekretaryo ti DOLE tapno iparit ti welga iti linged ti rason a "napateg iti nailyan nga interes" ti maysa nga industriya. Nakalanad iti Artikulo 263 ti Herrera Law (Labor Code) nga adda bileg ti DOLE nga aramaten dagiti pulis ken soldado tapno lipiten dagiti mangmangged nga agsalungasing iti mandato.

Kabilang ti AJ kadagiti nadumaduma a probisyon ti Herrera Law a manglaplapped iti karbengan iti panagwelga. Iti napalabas a 12 tawen (2013-2024), inaramat daytoy ti DOLE ti 38 a daras. Mayorya daytoy wenno 36 ket nairuar kalpasan pay laeng a nagidatag ti *notice of strike* dagiti mangmangged, bayat a dua ket nairuar iti panawen ti aktwal a welga. Iti daytoy met laeng a panawen, adda ti kabuklan a bilang ti 2,241 *notice of strike* ti naipila, ngem 103 wenno 4.59% laeng ti bilang ti aktwal a gundaway a nagwelga dagiti mangmangged. Bunga daytoy ti agtutuon a burukrasya, ligalidad ken agdadata a represyon a sangsangwen dagiti unyon ken mangmangged sakbay a makaisayangkat ti welga ken ilaban ti pagimbagan da.

Dagiti nalatak a kaso ti AJ

Iti sidong ti rehimen Estrada, ti DOLE ket nagiparuk-at ti AJ idi Disyembre 23, 1997 laban kadagiti agwelga a piloto ti Airline Pilots Association of the Philippines (ALPAP) ti Philippine Airlines gapu iti *unfair labor practices*. Iti laksid daytoy, inkasa ti ALPAP ti welga idi Hunyo 5, 1998 ken nagiruar ti DOLE ti mandar dua nga aldaw kalpasan a nagsubli iti trabaho dagiti piloto. Gapu iti panagsalungasing ken "iligal a welga," naikkat iti trabaho ti nasurok 600 piloto. Pinaburan ti DOLE ti PAL a tagikua ni Lucio Tan. Kagiddan met daytoy ti aduan a panagikkat iti dadduma a mangmangged iti PAL.

Panawen ti rehimen Arroyo idi brutal ken nadara a naipatungpal ti dua nga AJ nga inruar ti DOLE laban iti welga ti United Luisita Workers' Union ken Central Azucarera de Tarlac Labor Union iti Hacienda Luisita idiay Tarlac idi 2004. Nagalimpatok ti kinaranggas ti estado laban iti welga idi pinalpaltogan dagiti pulis ken soldado dagiti mangmangged-talon ken dagiti tagasuporta da bayat nga agiyar-aramid da ti programa idiay Hacienda Luisita idi Nobyembre 16, 2004. Pito a welgista ken tagasuporta ti napapatay bayat nga adu ti nasugatan.

Panawen met ti rehimen ni Benigno Aquino idi naipasidong iti AJ idi Agosto 2010 ti plano a welga dagiti mangmangged ti Filipinas Palm Oil Industries, Inc (FPII) gapu iti pannakaitantan ti collective bargaining agreement (CBA) da. Ti FPII, dati nga NDC-Guthrie, ket nagsugponan ti kumpanya a Malaysian ken ti bilyonaryo a Pilipino a ni Dennis Villareal. Ti nasao a kumpanya idi ti addaan kadakkelan a plantasyon ken kabaelan nga agprodyus ti *palm oil*. Saklaw daytoy ti 8,000 ektarya a plantasyon idiay Agusan del Sur.

Panawen met ti rehimen Duterte idi napawilan babaen ti AJ ti welga ti Nagkahiusang Mamumuo sa Suyapa Farms idiay Davao de Oro idi Oktubre 2018. Nagideklara ti welga ti 900 mangmangged ti Sumifru kanaig ti regularisasyon, nababa a sweldo, kontraktwalisasyon ken panagkedked a makipagnegosasyon para iti CBA. Maysa nga aldaw kalpasan a maiputok ti welga, nagiruar ti AJ ti DOLE, gapu iti mapatta-patta a ₱38 milyon a pannakalugi ti kumpanya.

Iti sango dagiti napeklan a makakapitalista a linteg, maysa a dakkel a karit kadagiti mangmangged nga ilaban ti karbengan da nga agwelga, karaman ti panagaramat ti AJ. Ti panaglaban ditoy ket makapagpapigsa iti intero a tignay mangmangged.

Kagiddan ti atake ti AJ, dakkel met ti perdi nga ituntunda ti bumasbassit a bilang dagiti mangmangged nga unyonisado iti pagilyan. Iti inparuk-at nga Integrated Survey on Labor and Employment 2021-2022 ti Philippine Statistics Authority, 4.5% wenno 1,626 laeng iti kabuklan a 36,342 empresa nga addaan 20 wenno nasurok pay a mangmangged idi Agosto 2022 ti addaan unyon. Kadagitoy, 6.5% wenno sumurok- kumurang 350,000 iti kabuklan a 5.35 milyon a mangmangged laeng ti kabilang iti unyon. Kadagiti empresa nga addaan unyon, 1,444 wenno 4% laeng ti addaan CBA a sumaksaklaw laeng iti 8.4% dagiti mangmangged. AB

Nora Aunor, Superstar

beterano nga aktres a mabigbig kas aktibista ken panagakem na ti ordinaryo a tao kadagiti pelikula nga addaan tema a patriyotiko ken sosyo-pulitikal kas ti Andrea, Himala, Tatlong Taong Walang Diyos, Minsa'y Isang Gamu-gamo, The Flor Contemplacion Story, Thy Womb ken adu pay. **Pimmusay iti edad a 71 idi Abril 16.**

30%

ti maka-Duterte a *social media* akawnt iti X (dati a Twitter) a mangtaltalantan kadagiti usapin kanaig iti ICC ken mangipaspasaknap ti saan nga usto nga impormasyon ket peke; 37% dagiti *profile* a mangtaltalantan ti eleksyon, ken mangim-impluwensya kadagiti usapin kanaig ditoy, ket peke.

8,565 PANID

ti nakasurat nga ebidensya ti inisyal nga insumite ti prosekyutor iti kaso ni Duterte iti ICC daytoy Abril. Nayon ditoy ti 9 a ladawan ken dandani 16 nga oras dagiti *audio* ken *video recording*.

Nagtaudan: International Criminal Court

21 EKTARYA A BAKAWAN

iti bennat ti igid-baybay ti Palawig agingga Sta. Cruz idiay Sta. Ana, Cagayan ti dadaelen ti **Alpha-Palawig Mixed-Use Development Project** a supsupyaten dagiti residente ti lugar.

Nagtaudan: Conference of Major Superiors of the Philippines

600–700/aldaw

ti idepdeport ni Trump nga "iligal" a migrante manipud iti US iti umuna a tallo a bulan ti panagtakem na, kabilang ti sumagmamano nga aktibista a maka-Palestine.

3 ITI TUNGGAL 5

aktibista a kabataan ti nag-ulat a nakapadas ti *online* a *harassment* gapu iti panag-*post* da kadagiti panaglabsing iti karbengan-tao idi 2024.

Nagtaudan: Amnesty International

Memo Order 36

inparuk-at idi Abril 11 ti rehimen Marcos tapno allilawen dagiti rebolusyonaryo a pwersa a pumauneg iti amnesty program daytoy ken umawat ti "safe conduct pass." **Inlaksid ken binabalaw daytoy dagiti yunit ti NPA.**

Pannakailumlom iti utang ti babbai a mannalon iti Cagayan Valley

Maibilbilang a *corn capital* ti Cagayan Valley, partikular ti prubinsya ti Isabela, gapu iti kadakkel ti kontribusyon daytoy iti produksyon ti mais iti intero a pagilyan. Maikadwa met daytoy iti produksyon ti pagay. Iti laksid daytoy a kinasaliwanwan, naidasay iti kinarigat ti nalawa a masa ti mannalon iti rehiyon. Malaksid iti kangrunaan a parikut a kinaawan ken kinakurang ti daga a suksukayen, nakanginngina a *farm input*, kinaawan ti subsidyo ken panangbarat kadagiti produkto da, nailumlom ken saanda a makaruk-at iti gayong-gayong ti utang.

Maysa ditoy ti mannalon a ni Jinky, taga-Isabela, nga addaan utang a ₱55,000 iti tallo nga institusyon a *microlending*. Agbaybayad isuna ti ₱3,300 iti linawas.

"Agingga nga adda pagad-adalen, kasapulan nga agutang. Saan nga umanay ti inaldaw a sapul tapno sungbatan dagiti basaran a kasapulan ti pamilya," istorya na. Dumandanon ti ₱25,000 ti binulan a gastos ti pamilya na. Kabilang ditoy ti edukasyon, kuryente, taraon, pangsalun-at ken sanitasyon. Nakaad-adayo daytoy iti binulan nga ₱8,000 a sapul ti pamilya na. Tapno makakamat, immuna a nagutang isuna iti bangko tapno ipuonan iti maysa a sari-sari *store*. Ngem nalugi daytoy iti panagdalapus ti El Niño gapu ta awan met laeng ti kabaelan a gumatang ken agbayad dagiti mannalon iti bassit a tersena na.

"Gapu iti kinakurang ti badyet para kadagiti kasapulan, saan pay a karaman ti pangbayad ti utang, kasapulan nga agutang manen tapno adda ti ibayad iti immuna nga utang ken panggastos iti inaldaw," nayon na.

Kastoy met ti kapadasan ti mannalon a ni Alice a taga-Alcala idiay Cagayan. Awan pay ti maysa nga ektarya ti taltalonen ti pamilya na isu a palalo a kurang ti masapsapulan na. Adda ti kabuklan nga ₱80,800 ti utang na iti *trader*, *educational assistance* ti agis-eskwela nga anak na, ken iti dua a *microlending*. Dumandanon iti ₱23,000 ti binulan a gastos ti pamilya na. Padagsen iti panunot ni Alice nu kasano a mabayadan na daytoy iti nakabasbassit a ₱6,000 a sapul iti binulan.

Ni Niña a taga-Amulung ket naikali met iti utang uray iti maysa a pagutangan laeng a nakautang isuna. Adda iti ₱6,800 laeng ti utang na ngem saan na a kabaelan a bennaten ti ₱11,000 a binulan a sapul na tapno mabayadan daytoy. Palalo a kurang daytoy iti binulan a paggastosan ti pamilya na a dumandanon iti ₱25,000.

Ginasut a mannalon ti umut-utang tapno masungbatan ti inaldaw a pagkasapulan da. Mabalin a dumanon iti uppat nga institusyon ti aggigiddan nga ut-utangan da tapno makabayad iti immmuna nga utang da. Idiay Cagayan Valley, innem ti dadakkel nga institusyon a *microfinance* ken *lending*: ti ASA Foundation, Center for Agriculture and Rural Development (CARD) Inc., KMBI-KASAPI Micro-finance, Kaagapay, Life Bank Micro-finance ken ASKI. Mainayon pay kadagitoy ti adu a babassit a pagutangan a nagwaras kadagiti prubinsya. Kaspangarigan idiay Isabela nga addaan 32 nga institusyon a *microlending*. Adda 15%-22% ti kadawyan nga interes nga ipatpataw dagitoy, a mabaybayadan iti unos ti 20-23 a lawas.

Dagiti institusyon a *microlending* ket paset iti imprastruktura ti usura iti kaaw-awayan. Agraraira dagitoy kagiddan ti tradisyunal nga usura a patpatarayen dagiti apo't daga ken komersyante. Gungundawayan dagitoy dagiti mannalon iti langa ti nangangato nga interes ken dagiti manangallilaw a kundisyon iti pautang. Masansan nga agtentennag iti pannakaremata dagiti daga wenno sanikua da, oras nga agpalya da iti bayad.

Iti datos ti estado idi 2022, agop-opereyt dagiti institusyon a *microlending* iti 4,265 a barangay iti intero a pagilyan. Numanpay relatibo a naak-akikid ti saklaw dagitoy, nasaknap latta ti ituntunda dagitoy a pannakalugi ken perdi. Agtaltalinaed a dagiti tradisyunal nga usurero ti maut-utangan iti kaaw-awayan. Adda ti pautang dagitoy iti 47.6% wenno 20,020 iti 42,020 barangay iti intero a pagilyan.

Nakapauneg ti *microlending* iti nasaksaklaw a programa a *microfinance* a naideklara a "mayor a programa tapno labanan ti kinarigat" idi 2000. Induron daytoy kangrunaan dagiti imperyalista nga insitusyon kas ti World Bank ken Asian Development Bank a nagibuyat ti minilyon a dolyar nga ipapautang daytoy babaen kadagiti "development partner" daytoy. Ti CARD Inc, kaspangarigan, ket umaw-awat ti ₱4 bilyon a pondo manipud iti ADB idi 2022 tapno ad-adda pay a "palawaen" ti programa iti pautang kadagiti marigrigat a mannalon.

Idi 2018, nasurok $3.5 bilyon ti inpautang dagiti bangko, kooperatiba ken institusyon iti *microlending* para iti 5.7 milyon nga agut-utang. Siyam a pulo a porsyento kadagiti agut-utang ket babbai, nu sadinno a 2/3 kadakuada ket adda iti kaaw-awayan. Dimteng ti 2022, agbalbaloren ti $7.3 bilyon daytoy nga industriya ti usura. Mapatta-patta nga ad-adda pay a sumaknap ti *microlending* iti panagsaknap dagiti *digital* (wenno babaen ti *internet*) a pamuspusan ti panagpautang.

Kamaudianna, ti *microlending* ket nayon a parigat a mangilanlansa iti mayorya dagiti mannalon iti matagainayon a siklo ti pannakalugi ken kinarigat. Sumaksaknap daytoy gapu iti kinaawan ti subsidyo ken serbisyo ti reaksyunaryo a gubyerno iti agrikultura ken bin-ig a panangipakan kadagiti mannalon kadagiti buklis nga usurero ken imperyalista nga institusyon. AB

Dagiti taripa ni Trump, armas pang-ekonomya a kabulig ti gera para iti dominasyon ti US

Idi Abril 2, inpablaak ni Donald Trump, presidente ti US, ti 10% a taripa iti amin nga import ti US, a nagbalin nga epektibo idi Abril 5. Kabilang ditoy dagiti nangatngato a "supapak a taripa" manipud 11% agingga 50% kadagiti import manipud iti 57 bansa. Kabilang ditoy ti 17% a "nadiskwento" a panagngato iti taripa iti tagilako manipud iti Pilipinas (dandani kagudwa ket dagiti naasembol a ramit elektroniko ken semikonduktor).

Nangitunda ti nakaro a riribuk iti lubong ti nayon a taripa ni Trump. Namnamaen daytoy a mangdistorbo iti sangalubongan a produksyon ken mangingato iti gastos iti produksyon. Iti umuna pay laeng nga aldaw ti panangipatungpal ditoy, nagsuwek ti pagtagilakuan ti sapi iti US. Sinaruno met daytoy ti panagtayok, kalpasan a sinuspindi ni Trump ti mandato a nayon-taripa, malaksid iti nasurok 104% a naiyatnag iti China.

Saan a tanda ti pigsa nu di ket desperasyon ti ar-aramiden a panangliplipit ni Trump usar ti panagipataw ti nangangato a taripa. Kaudian a gandat daytoy ti imperyalista a pagilyan tapno ibangon manipud iti nabayagen a pannakadalupo ti sangalubongan a sistema a kapitalista, baliktaden ti estratehiko a panagkapsut ti bukod daytoy nga ekonomya, ken subboten ti sigud a dominasyon daytoy iti ekonomya. Deklarado a panggep daytoy a salakniban ti ekonomya ti US, pukawen ti depisito iti linnakuan, ken papigsaen ti lokal a panagmanupaktura. Ti kastoy a proteksyunismo ket nabayagen a patakaran ti US, manipud iti "inshoring," "Made in America," ken ti "CHIPS Act" dagiti immuna nga administrasyon da Obama ken Biden.

Ar-aramaten met ni Trump dagiti taripa kas armas iti gubat iti ekonomya, a paset ti arsenal ti imperyalismo a US tapno isubli ti saad daytoy kas agmaymaysa a sangalubongan a *superpower*. Iwaswasiwas daytoy ti kinadakkel ti ekonomiya nga Amerikano, tapno piliten ti China ken dadduma pay nga imperyalista ken kapitalista a pagilyan nga agtamed iti hegemonya na, ken ti kaadwan a nakakapsut a kapitalista a pagilyan ken malakolonya nga isuko ti kinabaknang ti pagilyan da iti kontrol ken panaggundaway ti imperyalismo a US.

Iti tengnga ti nairteng a kapitalista a kumpetisyon, saan laeng a panangingato ti taripa ti ar-aramiden ti imperyalismo a US tapno isubli ti dominasyon dagiti industriya daytoy. Ilanlansa met daytoy ti sweldo dagiti mangmangged nga Amerikano ken pawpawilan dagiti karbengan da iti tegged. Maparparikutan da iti nayon a taripa gapu ta kaipapanan daytoy ti ad-adda a panagtayok ti gastos iti panagbiag da.

Agdadata a pakpakapsuten ni Trump ti sistema a multilateral a deka-dekadan nga inpataw ti imperyalismo kadagiti malakolonya iti nagan ti neoliberal a globalisasyon. Ibunbunannag daytoy ti neoliberal a biddut a pammati ti "nawaya a linnakuan" a naaramat tapno pwersado a luktan dagiti ekonomya iti panagtakaw ti US ken dagiti kaalyado daytoy a pagilyan.

Iti sango ti nalawag a panggep ni Trump, todo-todo a panagrukma ti sungbat ti aso-aso a rehimen Marcos iti nayon a taripa nga inpataw ti US. Nagyaman pay iti US iti inpataw daytoy a relatibo a "nababbaba a taripa" ngem iti Vietnam ken dadduma pay a pagilyan, a kinita daytoy kas "gundaway tapno makaguyugoy kadagiti ganganna et a panagpuonan."

Iti laksid ti ipakpakita nga antagonismo ti US iti ekonomya ti Pilipinas, makarkarattot pay tatta ni Marcos ken dagiti upisyal na a makitulag nga ikkaten ti amin a taripa dagiti produkto nga Amerikano a sumsumrek iti pagilyan kasukat ti panagsanud ti US kadagiti katulagan a naawagan a *zero-to-zero tariffs*. Daytoy a "katulagan iti nawaya a linnakuan" ket ad-adda a mangigalgalut iti Pilipinas iti ekonomya ti US, ken agresulta iti ad-adda a pannakaigabsuon ken panaglayus dagiti produkto manipud US. Papigsaen daytoy ti panagsanggir ti pagilyan kadagiti imported a materyal ti ekonomya a nakagalut iti import ken nakaturong iti eksport.

Iti panangipagpaganetget ni Trump iti hegemonya ti US, ad-adda a pakpakarwen na dagiti inter-imperyalista a kontradiksyon ken probprobokaren na dagiti binnusor iti nadumaduma a paset ti lubong. Saan a naiduma ni Trump kadagiti nalatak a lider iti Europe kadagiti dekada ti 1920 ken 1930 a nangpaapoy ti ultranasyunalismo, kas panagsagana daytoy iti gera.

Partikular iti Asia, agtultuloy nga ar-aramaten ti bileg-militar daytoy, direkta ken babaen ti panagpaisaup, tapno papudoten ti inawagan daytoy a teatro ti gubat iti Indo-Pacific laban iti China. AB

Narugit a gera iti India:

15 bulan a panangdidigra ti Operation Kagaar

Awan-sarday ti pasista a panagraut ti rehimen Narendra Modi ti India laban iti umili nga Adivasi, dagiti pwersa a demokratiko ken rebolusyonaryo a grupo iti nagan ti Operation Kagaar. Addan iti maika-15 bulan ti brutal nga operasyon a kontra-insurhensya a nangkettel iti biag ti saan a bumaba iti 400 sibilyan, kaadwan ket dagiti Adivasi wenno katutubo nga umili ken dagiti rebolusyonaryo.

Kadagiti ulat, 287 ti napapatay idi 2024 ken addan 113 tatta 2025. Inkatlo (1/3) kadagiti biktima ket katutubo nga Adivasi bayat a 40% ket babbai. Adu kadagiti kaso ti pammapatay ket parparwaren nga "engkwentro" ti armado a pwersa ti reaksyunaryo nga estado ti India iti People's Liberation Guerilla Army (PLGA) ti Communist Party of India (Maoist).

Saan a nailisi dagiti maladaga ken ubbing iti narugit a gera ti rehimen Modi. Idi 2024, 14 nga ubbing nga agtawen 14-anyos pababa ti pinapatay daytoy, karaman ti 6-bulan a maladaga.

Narugian ti Operation Kagaar idi Enero 2024 idiay Abujhmaad, maysa a nabantay ken nabakir a rehiyon iti abagatan ti estado ti Chhattisgarh nga adda iti sentral nga India. Kakaruan ti operasyon iti pito a distrito ti Bastar. Tinarget daytoy dagiti Adivasi a lumablaban iti pannakibiang dagiti korporasyon a multinasyunal iti ansestral a daga.

Iti 15 a bulan, saan a bumaba iti 13 a dadakkel nga operasyon militar ti naiyaramid iti Bastar, usar ti saan a bumababa iti 1,000 pwersa iti kada operasyon. Ginasut a kaso ti panaglabsing iti karbengan-tao ti nailista iti didiay a panawen. Gapu ditoy, naawagan ti lugar kas "Bastar Killing Fields."

Adda 300 a kampo militar idiay Bastar nu sadinno a 50 ti mapatta-patta a naipatakder iti panawen ti Operation Kagaar. Iti sakupen ti Abujhmaad, adda ti siyam a kampo militar. Iti kaadu dagitoy, adda kampo iti tunggal 2-3 kilometro. Dagitoy ti agserserbi a sentro ti operasyon a kontra-insurhensya kadagiti nasulinek a lugar. Adda ti maysa a pwersa ti estado iti tunggal siyam a sibilyan iti Bastar.

Tapno babalawen ti terorismo ti estado, nagtitipon dagiti grupo idiay Delhi iti panangiyuna ti Forum Against Corporatization and Militarization (FACAM) idi Marso 26. Segun ken Prof. Saroj Giri ti FACAM, bin-ig a kumarkaro ti pasista nga atake ti Brahmanical Hindutva a pasista a rehimen Modi iti Bastar gapu iti organisado a panaglaban dagiti Adivasi ken mannalon. Laplapdan dagiti dangadang da ti panaggamrud ti dadakkel a korporasyon iti rehiyon.

Dagiti gera kadagiti Adivasi ken ti Operation Kagaar ket paset ti kabuklan a panangpakaro ti pasismo ti estado ti India iti sidong ti Surajkund Scheme (2022). Paypaypayan daytoy ti panatisismo iti relihiyon para iti pasista a panagikuspil. Ar-aramaten daytoy ti parupa a "Vision 2047 for Viksit Bharat" tapno agbukel ti "Hindu Rashtra" wenno pagilyan a Hindu.

Panawagan para iti kapya

Iti sango dagiti panagatake, nagtitipon dagiti demokratiko a sektor iti Hyderabad, Telengana idi maudi a lawas ti Marso tapno ipanawagan iti estado ni Modi a makipagsarita para iti kapya iti CPI (Maoist). Mano nga aldaw kalpasan daytoy, simmungbat ti CPI (Maoist) ken nagiyebkas ti kinasagana a pumauneg iti saritaan.

Babaen ken Kadwa Abhay, tagapagsarita ti partido, indatag ti CPI (Maoist) ti uppat a kundisyon para iti negosasyon. Nagidiaya met ti partido ti panagsardeng ti rinnupak nu positibo a sumungbat ti rehimen Modi iti awag para iti saritaan pangkapya.

Umuna, iruprupir daytoy ti panagsardeng ti Operation Kagaar a mangpappapatay kadagiti sibilyan. Maikadwa, ipaspasardeng daytoy ti panagitakder kadagiti baro a kampo militar ken agtalinaed kadagiti agraraira a kampo dagiti soldado. Maikatlo, isardeng ti estado ti panagiruar kadagiti baro a Memorandum of Understanding wenno permit kadagiti korporasyon tapno agrames iti law-ang. Ken maikapat, ruk-atan ti amin a balud pulitikal a naaresto gapu iti panaglaban iti korporatisasyon ken militarisasyon.

Sinuportaran ti nadumaduma a demokratiko nga organisasyon ti kinasagana ti CPI (Maoist) a sumrek iti saritaan iti kapya iti nagan ti pagimbagan ti umili nga Indian. Ngem kas ti namnamaen, dagus a kinontra daytoy ti reaksyunaryo nga estado. Kuna daytoy, makisarita da laeng iti partido nu agipablaak ti panagsuko.

Iti sango daytoy, determinado ti CPI (Maoist) ken PLGA nga ituloy ti armado a dangadang da agingga a saan a masungsungbatan dagiti basaran a parikut ti umili nga Indian. AB

